



ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Ostrov, Studentská 1205

Adresa: Studentská 1205, 363 01 Ostrov

Identifikátor školy: 600 009 297

Termín konání komplexní inspekce: od 5. do 19. února 2002

Čj.	052 71/02-3019
Signatura	ke2zv518

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Školní areál Gymnázia Ostrov se nachází v poklidné části města a je snadno dostupný od vlakových i autobusových spojů. Výuka probíhá především ve dvou pavilonech. V hlavním pavilonu je soustředěna výuka matematiky, výpočetní techniky a přírodovědných předmětů, ve vedlejším pak výuka českého jazyka, cizích jazyků, společenskovedních předmětů a výchov. Pro výuku tělesné výchovy je využívána školní tělocvična, dále sportovní hala a posilovna, které má škola v pronájmu a školní hřiště skládající se z atletického areálu a tenisových kurtů. Součástí školního areálu je i samostatná budova školní jídelny. V hlavním pavilonu je sekretariát školy a pracovna ekonomky, ve vedlejší pak pracovna zástupkyně ředitele a sborovna.

V současné době se ve škole vzdělává 456 žáků v 16 třídách; v 5 třídách čtyřletého a 11 třídách osmiletého gymnázia. Realizovaná výuka dvou studijních oborů 79 - 41 - K/401 Gymnázium všeobecné (čtyřleté studium) a 79 - 41 - K/801 Gymnázium všeobecné (osmileté studium) je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT ČR dne 12. října 2001 pod čj. 25 389/01-21. Vyučuje se podle Generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým a čtyřletým cyklem, schváleného MŠMT ČR dne 5. května 1999, pod čj. 20 594/99-21, s platností od 1. září 1999.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Povinný maturitní předmět je vyučován v obou typech studia (osmileté a čtyřleté gymnázium) v souladu se schválenými učebními dokumenty, co se týče hodinové dotace v jednotlivých ročnících i obsahu učiva. Rámcové učební osnovy jsou rozpracovány do jednotlivých ročníků, učitelé navíc sestavují kvalitní tematické plány. V časových plánech učiva jsou účelně vyváženy jednotlivé složky předmětu (jazyková a literární), důraz je kladen na získávání komunikativních dovedností. Učební osnovy jsou plněny. Sled učiva, obsah kontrolních prací (včetně maturitních) i účast žáků školy v soutěžích jsou koordinovány velmi dobře fungující předmětovou komisí.

Předmět vyučuje celkem sedm pedagogů; všichni jsou odborně a pedagogicky způsobilí.

Ve škole je zřízena odborná učebna českého jazyka a literatury, vybavená příruční knihovnou a potřebnou didaktickou technikou, ta je v dostatečném množství (televize, videorekordéry, magnetofony) k dispozici i v učebnách běžných. Třídy působí velmi dobrým estetickým dojmem, výzdoba v některých třídách je tematicky zaměřená k obsahu předmětu. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi, učitelé doplňují jejich obsah dalšími vybranými texty, odbornými publikacemi, slovníky a jazykovými příručkami. Uvedené materiální zázemí předmětu bylo v průběhu inspekce velmi efektivně využito téměř ve všech navštívených hodinách.

Psychohygienické zásady výuky jsou dodržovány; předmět je ve všech třídách zařazen správně do rozvrhu, v průběhu hodin učitelé vhodně zařazují různorodé činnosti, výuka je dynamická, zátěž je střídána s uvolněním.

Všechny navštívené vyučovací hodiny byly účelně zorganizovány, všem předcházela pečlivá příprava. Metody a formy práce se žáky měly převážně dialogický charakter, učivo bylo vždy vyvozováno s pomocí samostatného úsudku žáků, řízený rozhovor v některých případech vedli sami žáci za citlivé asistence učitele. Často je účelně zařazována skupinová práce, ovšem i při

frontálním způsobu vedení hodiny byl téměř ve všech případech vytvořen prostor pro aktivní a samostatné učení. Jazyková i literární část učiva je žákům předkládána vždy na základě konkrétního textu a jeho účelné interpretace. Ve vyšších ročnících byl efekt hodin, založených na diskusi nad referáty žáků o přečtených dílech, vynikající. Důsledná práce s textem, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů a vedení žáků k vyjádření názorů a pocitů se odrážejí ve velmi dobrých komunikativních dovednostech většiny žáků.

Učitelé žáky vhodně motivují ke čtenářství i k vlastnímu vyjádření textem, výrazná pozitivní motivace byla sledována především v nižších ročnících osmiletého gymnázia. Velmi motivační je i stírání ostrých hranic mezi jazykovou a literárně historickou složkou předmětu, získávání jednotlivých dílčích znalostí a dovedností přirozeně prolíná v hodinách gramatiky i literatury. Hodnocení žáků probíhá průběžně jak slovně, tak klasifikací. Učitelé hodnotí znalosti a dovednosti žáků objektivně a pozitivním způsobem, nejsou zaměřeni pouze na chyby a nedostatky, preferují potřebu kladného přínosu hodnocení pro další vývoj žáka.

Velmi přirozená a nekonfliktní komunikace učitelů se žáky je založena na vzájemné důvěře, mnozí vnášejí do výuky nadhled a vhodný humor. O velkém zájmu žáků o český jazyk svědčí i jejich úspěšná účast ve vědomostních, recitačních či literárních soutěžích.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura je vynikající.

Německý jazyk a konverzace v německém jazyce, francouzský jazyk

Předmět německý jazyk je vyučován jako maturitní volitelný předmět ve všech ročnících gymnázia, předmět konverzace v německém jazyce v posledních dvou ročnících studia, předmět francouzský jazyk jako druhý volitelný jazyk v prvních dvou ročnících čtyřletého a pátém a šestém ročníku osmiletého studia. Rámcové osnovy předmětu německý a francouzský jazyk jsou rozpracovány do jednotlivých ročníků výuky a v souladu s učebním plánem jsou vypracovány též tematické plány. Pro výuku konverzace v německém jazyce je vytvořena osnova, která je rovněž rozpracována do kvalitních tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Časová dotace všech uvedených předmětů odpovídá schváleným učebním dokumentům.

Výukou německého jazyka v obou předmětech je pověřeno pět vyučujících, všechny vyučující jsou odborně i pedagogicky způsobilé. Výukou francouzského jazyka je pověřena jedna vyučující, která nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti.

Ve škole jsou zřízeny tři specializované učebny pro výuku německého jazyka a jedna jazyková laboratoř, která je využívána pro výuku všech cizích jazyků vyučovaných ve škole. Z organizačních důvodů jsou některé hodiny německého jazyka a hodiny francouzského jazyka s výjimkou výuky v jazykové laboratoři organizovány též v běžných učebnách. Všechny vyučující mají k dispozici magnetofon s příslušnými nahrávkami, specializované učebny jsou vybaveny videorekordéry a vhodnými nástěnnými tabelárními pomůckami. Didaktická technika použitá ve výuce v průběhu inspekční činnosti byla užita efektivně a účelně. Žáci mají k dispozici vhodné moderní učebnice cizích jazyků a většinou též vlastní slovníky. Vyučující také připravují pro žáky zajímavé a různorodé materiály, kterými doplňují některá aktuální témata, a při výuce aktivně využívají spolupráce s partnerskou školou v SRN. Žáci školy mají možnost získat certifikát o absolvování zkoušky v německém jazyce, tzv. "Sprachdiplom".

Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré, všechny tři předměty jsou do rozvrhu vcelku zařazovány správně (výjimkou je osmá vyučovací hodina v úterý ve třetím ročníku). Tempo výuky je voleno přiměřeně věkovým zvláštěnostem žáků, ve většině sledovaných hodin byly též vhodně zařazovány relaxační pauzy.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené, volba forem a metod práce většinou odpovídala záměru hodiny i schopnostem a dovednostem žáků. Většina vyučujících německého

jazyka i vyučující francouzského jazyka používá při výuce cizí jazyk v kombinaci s mateřštinou s ohledem na úroveň znalostí žáků i náročnost výuky; při některých hodinách německého jazyka a při hodinách konverzace nebyla výjimkou ani výuka vedená pouze v cizím jazyce, aniž by se snižovala efektivnost výuky. Žáci jsou většinou vyučujících vedeni k samostatné práci a aktivnímu učení, velký důraz je kladen především na ústní projev, správnou výslovnost a komunikaci v cizím jazyce, vhodně je zařazována skupinová práce, práce s originálními texty a mapou. Menší pozornost je všeobecně věnována písemnému projevu žáků.

Významným motivačním činitelem je při výuce německého i francouzského jazyka především navozování běžných komunikativních situací, žáci vyšších ročníků užívají cizí jazyk jako prostředek k dorozumění zcela uvědoměle. Významnou roli při výuce německého jazyka hraje již zmíněná spolupráce s partnerskou školou v SRN a navázaná osobní přátelství. Navíc většina vyučujících dokázala v průběhu navštívených hodin nenásilně vytvořit prostor pro svobodné a volné vyjádření názoru žáků k nejrůznějším problémům a zajímavým otázkám, žáci jsou vedeni k smysluplné diskusi a mají možnost obhájit vlastní názor. Znalosti žáků jsou hodnoceny průběžně slovně i známkou, klasifikace výkonů byla objektivní a většinou zdůvodněná. Celkové zhodnocení výkonů žáků v závěru hodin je spíše záležitostí jednotlivých vyučujících.

Atmosféra ve sledovaných hodinách byla pracovní, komunikace mezi učiteli a žáky oboustranně vstřícná při zachování respektu k osobnosti učitele i žáka. Žáci respektují pravidla slušného chování bez nutnosti řešit při výuce jakékoliv kázeňské problémy.

Kvalita vzdělávání v předmětu německý jazyk, konverzace v německém jazyce a v předmětu francouzský jazyk je hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk a ruský jazyk

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících osmiletého i čtyřletého gymnázia. Výuka ruského jazyka je realizována pouze ve čtyřletém studijním cyklu. Konverzace v anglickém jazyce je zařazena jako výběrový volitelný předmět a je určena studentům posledních dvou ročníků studia. Hodinové dotace v jednotlivých ročnících jsou v souladu se schváleným učebním plánem gymnázia. Učivo jednotlivých ročníků je rozpracováno do časově tematických plánů, učební osnovy jsou plněny.

Výukou anglického jazyka je pověřeno pět vyučujících, z nichž čtyři jsou odborně i pedagogicky způsobilí, jeden vyučující v současné době dokončuje oborové studium na pedagogické fakultě. Ruský jazyk vyučuje jedna pedagogicky i odborně způsobilá vyučující.

Většina sledovaných hodin proběhla v jazykových učebnách, jen menší část výuky byla realizována v běžných kmenových třídách. Prostředí jazykových učeben, které byly vybaveny obrazovými materiály, tabulemi s mluvnickými přehledy, tematicky zaměřenými nástěnkami a cizojazyčnými pracemi žáků, přispívalo k navození cizojazyčné atmosféry při výuce. Polokruhovým uspořádáním lavic v jazykových učebnách byly vytvořeny příznivější podmínky ke komunikaci a k snadnějšímu využívání rozmanitých forem výuky. Ve sledovaných hodinách žáci nejvíce pracovali se základními učebnicemi, které vyučující doplňovali dalšími materiály souvisejícími s tématem výuky.

Psychohygienické podmínky byly dodržovány jak z hlediska střídání jednotlivých učebních činností, tak i zařazením obou jazyků do rozvrhu.

Všechny sledované hodiny byly připravené, měly jasně stanovené výukové cíle, které byly přiměřené věku a jazykové úrovni žáků. V souladu se současným pojetím výuky cizích jazyků orientované na rozvoj komunikativních dovedností žáků byly voleny odpovídající metody a organizační formy vyučování. Do výuky byl zařazován poslech, jehož porozumění bylo u mladších žáků ověřováno především formou odpovědí na otázky, u starších žáků kladli

vyučující důraz na schopnost reprodukovat a shrnout vyslechnutý projev, vyhledat potřebné informace a dále s nimi pracovat. Při výuce ruského jazyka vyučující důsledně dbala na správnou výslovnost. Dostatečnou pozornost věnovali vyučující mluvnickému učivu, které si žáci osvojovali a procvičovali v přirozených jazykových situacích. Přestože většina sledovaných hodin byla z hlediska struktury a pestrosti použitých metod a forem práce velmi efektivní, vyskytly se i hodiny, které se vyznačovaly jednotvárností, stereotypem a malou aktivitou žáků. Výuka byla důsledně vedena v cizím jazyce, pouze u žáků nižších ročníků bylo v případě potřeby podáno vysvětlení v mateřském jazyce.

Ve všech sledovaných hodinách byla využívána vstupní i průběžná motivace. Někteří vyučující omezovali vstupní motivaci na seznámení s cílem a obsahem hodiny, jiní využívali vstupní rozhovor, píseň nebo hru. Střídání zajímavých aktivit, volba témat, blízkých věku a zájmu studentů, a partnerský přístup vyučujících motivovaly většinu žáků k aktivnímu zapojení do výuky. Významnými motivačními činiteli jsou také aktivity, které jsou organizované vyučujícími anglického jazyka. Možnost účastnit se studijních pobytů, připravovat se na mezinárodní jazykové zkoušky či zapojit se do mezinárodních projektů významně přispívá ke zvýšenému zájmu studentů o výuku cizího jazyka. Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně, bylo objektivní a vždy obsahovalo rozbor chyb. Z hlediska stavby hodin většinou chybělo závěrečné hodnocení práce žáků nebo bylo z časových důvodů velmi stručné.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly klidnou pracovní atmosférou a pozitivními vztahy mezi vyučujícími a žáky. Žáci byli aktivní a o výuku projevovali zájem.

Kvalita vzdělávání sledovaných cizích jazyků je velmi dobrá.

Matematika

Týdenní hodinová dotace matematiky odpovídá schváleným učebním plánům. Při výuce postupují vyučující v souladu se svými zpracovanými tematickými plány, učební osnovy jsou plněny. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je dodržena. Vyučující si stanovují reálné výukové cíle, které byly ve sledovaných hodinách plněny. Potenciální zájemci o vysokoškolské studium matematiky a technických oborů si doplňují své znalosti ve volitelném předmětu seminář z matematiky.

Výukou matematiky jsou pověřeni čtyři vyučující. Všichni jsou pro výuku tohoto předmětu odborně i pedagogicky způsobilí, což pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávání v tomto předmětu.

Z metodického hlediska byla základem hospitovaných hodin frontální forma výuky s poměrně úspěšnou snahou o aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Pečlivě připravená struktura hodiny s dostatečně pestrá nabídkou činností žáků v jejím průběhu, optimálně stanovené pracovní tempo, odpovídající schopnostem žáků a dobrá organizace práce, vedly k nadprůměrné efektivitě většiny sledovaných hodin. Systematický výklad nového učiva byl interpretován věcně správně a žákům srozumitelně. Množství předávaných informací bylo přiměřené náročnosti probíraného učiva i individuálním schopnostem žáků. Ve všech sledovaných hodinách poskytli vyučující žákům dostatek prostoru pro samostatnou tvůrčí činnost i vyjádření vlastního názoru. Průběžně si vytvářeli potřebnou zpětnou vazbu a adekvátně reagovali na zjištěné skutečnosti. V několika málo hodinách nevyšlo časové rozvržení a nebylo provedeno závěrečné zhodnocení práce v hodině. Rovněž některé zápisy na tabuli nebyly vhodným podkladem pro kvalitní tvorbu poznámek žáků.

Žáci byli motivováni především aktualizací učiva, poměrně často a ve svém důsledku velmi účinně byly použity pochvala a povzbuzení, dobře byla využita přirozená soutěživost mladších žáků. Procvičovací úlohy měly převážně aplikační charakter a gradující náročnost. Vyučující si ověřovali pochopení zadávaných úloh, upozorňovali na obtížná místa řešení a v případě velmi

náročných úloh byli nápomocni metodickým vedením. Zkoušení a opakování mělo vždy návaznost na předcházející učivo, klasifikace výkonu žáků byla objektivní, přiměřeně náročná, ale její zdůvodnění často postrádalo potřebnou výstižnost.

Pro sledované hodiny byla charakteristická velmi dobrá pracovní atmosféra se vstřícným způsobem komunikace ze strany vyučujících. Žáci byli pozorní, soustředění a často projevovali snahu o úspěšné zvládnutí zadaného úkolu. Otevřeně komunikovali, ale pravidla slušného chování respektovali. Vyučující většinou dbali na kulturu projevu žáků, zejména správné používání odborné terminologie i výstižnou formulaci vyvozovaných závěrů.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je velmi dobrá.

Občanská výchova a základy společenských věd

Občanská výchova je vyučována v 1. - 4. ročníku osmiletého gymnázia, základy společenských věd v 5. - 8. ročníku osmiletého gymnázia a v 1. - 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Zařazení obou předmětů do jednotlivých ročníků a jejich časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu gymnázia. Na povinný předmět základy společenských věd navazuje volitelný předmět společenskovední seminář, který je určen žákům posledních dvou ročníků osmiletého i čtyřletého gymnázia. Učivo jednotlivých ročníků je rozpracováno do přehledných časově tematických plánů. Učební osnovy jsou plněny.

Výuku občanské výchovy a základů společenských věd zajišťují dva vyučující s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhala v odborné učebně, která svou výzdobou (nástěnné mapy, obrazové a informační materiály, kresby na stěnách) a celkovým estetickým působením vytvářela dostatečně podnětné prostředí pro výuku obou předmětů. Při výuce žáci pracovali nejen s učebnicemi, ale i s jinými informačními zdroji jako jsou např. encyklopedie, denní tisk, časopisy a odborné publikace. Velmi zdařilá byla práce s encyklopediemi v některých hodinách občanské výchovy, při níž žáci vyvozovali nové pojmy, rovněž tak využití hudební ukázky v hodině společenskovedního semináře.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené a z hlediska použitých metod a forem práce velmi efektivní. Učivo bylo prezentováno věcně správně, srozumitelně a s maximální snahou o aktivní zapojení studentů do výuky. Stanovené cíle, obsah i struktura vyučovacích hodin odpovídaly věku a schopnostem žáků. Nauková i obsahová stránka výuky byly v rovnováze. Vyučující využívali především řízený rozhovor, diskusi a výklad. Vhodně byla zařazována také samostatná a skupinová práce, při níž žáci řešili problémové úkoly či na základě práce s texty vyhledávali odpovědi na zadané otázky. Při výkladu nového učiva vyučující vycházeli ze zkušeností žáků, uváděli příklady ze života a upozorňovali na souvislosti s již dříve probíraným učivem. Funkčně byly v průběhu hodin využívány mezipředmětové vztahy (např. dějepis, přírodopis). Velká pozornost byla věnována rozvoji komunikativních dovedností žáků. Vyučující vytvářeli dostatečný prostor k tomu, aby žáci byli schopni vyjádřit a obhájit své názory, uměli o nich diskutovat a také je hodnotit.

Velmi dobře byla využívána úvodní i průběžná motivace. Žáci byli pozitivně motivováni především zadáváním tvořivých úkolů, kladením zajímavých a podnětných otázek, aktualizací učiva a možností vyslovit svůj názor.

Výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře. O probírané učivo žáci projevovali zájem a aktivně se zapojovali do práce v hodinách. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na otevřenosti, důvěře a vzájemném respektování.

V rámci výuky se žáci účastní tematicky zaměřených exkurzí, besed s odborníky, pracují na projektech a studenti vyšších ročníků zpracovávají seminární práce. Velmi dobrá úroveň

předložených seminárních prací a projektů svědčí o tom, že studenti jsou schopni uplatnit získané znalosti a dovednosti při řešení prakticky zaměřených úkolů.

Kvalita vzdělávání v předmětech občanská výchova a základy společenských věd je vynikající.

Fyzika, informatika a výpočetní technika

Časová dotace výuky jmenovaných předmětů odpovídá schváleným učebním plánům. Učební osnovy jsou plněny. Jejich obsah mají jednotliví vyučující rozpracován do přehledných tematických plánů. Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny, reálně stanovené výukové cíle byly splněny. K profesní profilaci dalšího studia využívají žáci volitelné předměty fyzikální seminář a programování.

Čtyři učitelé fyziky získali požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu, rovněž vyučující informatiky a výpočetní techniky je pro výuku odborně i pedagogicky způsobilá.

Výuka jmenovaných předmětů probíhá v účelně zařízených a vybavených odborných učebnách fyziky a výpočetní techniky. Poměrně často jsou při výuce využívány učebnice, názorné učební pomůcky i didaktická technika. Množství názorných učebních pomůcek, kterými je vybaven kabinet fyziky a programové vybavení počítačů vytvářejí potřebné materiální zázemí pro kvalitní výuku těchto předmětů.

Výuka fyziky je organizována převážně frontálním způsobem. Vyučující kladou důraz především na řízený rozhovor za aktivní účasti většiny žáků, střídaný odborně fundovaným výkladem. Většina sledovaných hodin se vyznačovala potřebnou dynamikou, optimálním pracovním tempem i dobrým metodickým vedením. Použité názorné pomůcky byly účelně a efektivně využity k pochopení nově probíraného učiva, v řadě případů i při procvičování a zkoušení. Nové pojmy byly jasně a srozumitelně vysvětleny, patřičný důraz byl kladen i na objasnění jejich vzájemných vztahů. Při volbě příměrů a příkladů dovedli vyučující dobře využít praktické zkušenosti a dovednosti žáků. Uplatnění mezipředmětových vztahů bylo méně časté, ale vždy účelné. Prověřování zpětné vazby bylo prováděno na přiměřeně náročných a často problémově formulovaných úlohách, nutících žáky k úvaze a kombinaci. Reakce vyučujících pak byla adekvátní zjištěným skutečnostem.

Výuka informatiky a výpočetní techniky je zaměřena na uživatelské zvládnutí programových aplikací firmy Microsoft a práci s Internetem. V hospitovaných hodinách byl po jasném a srozumitelném zadání úkolu vždy se žáky diskutován potřebný pracovní postup. Největší časový prostor byl pak věnován samostatné činnosti žáků, důsledně kontrolované vyučující. Žáci byli upozorněni na chybná řešení a vedeni k tomu, aby samostatně našli způsob jejich odstranění. Pozitivem bylo i důsledné vedení žáků k potřebným pracovním návykům.

Motivačním prvkem byly především vhodně volené úlohy, simulující reálné situace a nepostrádající zajímavost. Motivace prostřednictvím pochvaly a povzbuzení, kterými by vyučující reagoval na okamžitý výsledek činnosti žáka, je méně častá a u jednotlivých vyučujících rozdílná. V naprosté většině hospitovaných hodin byly vyučujícími prověřovány výchozí znalosti a dovednosti žáků. Zkoušení mělo charakter zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou a vždy mělo návaznost na probírané učivo. Formulace otázek směřovala především k ověření stupně pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Při samostatném řešení komplexně pojatých samostatných úloh jsou vyučující nápomocni radou i metodickým vedením postupu žáků. Klasifikace výkonu žáků byla objektivní, zveřejněná, ale její slovní zdůvodnění často postrádalo potřebnou výstižnost.

Prakticky všechny hodiny se vyznačovaly bezproblémovou komunikací, založenou na vzájemné

důvěře. Vyučující dokázali vzbudit zájem žáků o probíranou látku a důsledně je vedli k přesnému a výstižnému vyjadřování. Žáci bez zábran a poměrně dobře diskutovali, diskuse však byla vyvolána především vyučujícími.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech má velmi dobrou úroveň.

Chemie, biologie

Výuka chemie a biologie probíhá v souladu se schválenými učebními plány, učební osnovy jsou plněny. Učivo je jednotlivými vyučujícími rozpracováno do přehledných a snadno kontrolovatelných tematických plánů. Při hospitacích nebyl zjištěn časový nesoulad postupu vyučujících s jejich tematickými plány. Kontinuita výuky jmenovaných předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Perspektivní i bezprostřední příprava vyučujících na výuku jsou na velmi dobré úrovni. Potencionální zájemci o vysokoškolské studium těchto předmětů či příbuzných oborů se zdokonalují v rámci chemického a biologického semináře, které jsou zařazeny mezi volitelné předměty.

Všichni tři vyučující chemie i obě vyučující biologie splňují požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku těchto předmětů na střední škole.

Výuka chemie a biologie probíhá ve specializovaných učebnách, které svým vybavením, zařízením i odborně zaměřenou výzdobou umožňují kvalitní výuku těchto předmětů. Na stejném podlaží, v těsné blízkosti učeben, jsou oba kabinety a chemická i biologická laboratoř. Zařízení laboratoří a množství potřebných učebních pomůcek, kterými škola disponuje, je dostatečné a poskytuje velmi dobré zázemí pro realizaci výuky obou jmenovaných předmětů. Kvalita výuky je pozitivně ovlivněna i neformální spoluprací jednotlivých vyučujících v rámci předmětové komise.

Naprostá většina hospitovaných hodin byla po odborné i metodické stránce velmi dobře připravena. Jejich promyšlená struktura směřovala ke splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Účinnou aktivizací žáků, volbou odpovídajícího pracovního tempa a účelným střídáním pracovních činností získaly hodiny potřebnou dynamiku. Procvičovací úlohy byly přiměřeně náročné a často umožňovaly žákům využít praktických znalostí a zkušeností. Ve všech fázích hodiny byly dobře uplatňovány návaznost a mezipředmětové vztahy. Systematický výklad byl žákům předkládán srozumitelnou formou, množství předávaných informací bylo přiměřené věku i schopnostem žáků, kteří se často aktivně podíleli na vyvozování nových poznatků a závěrů. Vyučující důsledně dbali na pochopení nově probíraných pojmů, jejich vzájemných vztahů a postupně tvořili přehledný systém potřebných znalostí a dovedností. Vytvářeli si potřebnou zpětnou vazbu a odpovídajícím způsobem reagovali na zjištěné skutečnosti. Učebnice i názorné učební pomůcky byly využívány účelně a velmi efektivně. Efektivita těchto vyučovacích hodin byla vysoká.

V několika málo hodinách byla snížena efektivita výuky použitím nedostatečně účinných aktivizačních metod, což vedlo k pasivitě žáků a převaze projevu vyučujícího. Samostatné tvůrčí činnosti žáků byl pak ponechán menší časový prostor.

Nejčastějšími motivačními prvky byly aktualizace a potřebné zdůraznění praktického významu probíraného učiva, včetně efektivního využití životních zkušeností žáků. Menší měrou byla využívána pochvala a povzbuzení. Při zkoušení a opakování vyučující vždy navazovali na probírané učivo, formulace otázek směřovala především ke zjištění hloubky pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Procvičovací úlohy měly především aplikační charakter a vedly žáky k samostatnému využití učebnic a tabulek. Klasifikace zkoušených žáků byla objektivní a vždy zveřejněná, její zdůvodnění však často postrádalo potřebnou výstižnost.

Ve sledovaných hodinách převládala velmi dobrá pracovní atmosféra. Žáci s vyučujícími

otevřeně komunikovali, ale pravidla slušného chování respektovali. Většina vyučujících žáky důsledně vede k používání správné odborné terminologie a k výstižnému souvislému slovnímu projevu.

Kvalita vzdělávání v předmětech chemie a biologie je na velmi dobré úrovni.

Dějepis a seminář z dějepisu

Předmět dějepis je vyučován po dobu osmiletého i čtyřletého studia v souladu s časovou dotací stanovenou schválenými učebními dokumenty, včetně zvýšené časové dotace v posledních ročnících obou typů studia, jež je v kompetenci ředitele školy. Seminář z dějepisu je v současné době vyučován jako dvouletý a jednoletý volitelný předmět s dvouhodinovou časovou dotací týdně též ve shodě s učebními dokumenty. Rámcové osnovy pro předmět dějepis jsou rozpracovány do jednotlivých ročníků, vyučující disponují kvalitně zpracovanými tematickými plány. Rovněž pro předmět seminář z dějepisu jsou vytvořeny osnovy, které jsou rozpracovány jednotlivými vyučujícími do tematických plánů. Učební osnovy jsou plněny.

Výukou obou uvedených předmětů je pověřeno pět vyučujících, všichni splňují stanovené podmínky pedagogické a odborné způsobilosti.

Pro výuku dějepisu jsou ve škole zřízeny dvě specializované učebny, které jsou vybaveny didaktickou technikou, jedna z nich dokonce počítačem s připojením na Internet, tabelárními pomůckami, mapami a odbornou literaturou, která je zčásti běžně přístupná žákům. Z organizačních důvodů jsou některé hodiny dějepisu organizovány též v běžných nespécializovaných učebnách; do těchto učeben však vyučující přinášeli názorné pomůcky za účelem zkvalitnění a zatraktivnění vyučovacího procesu. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice a dějepisné atlasy a jsou většinou vyučujících systematicky a soustavně vedeni k práci s mapou a s odbornými publikacemi. Všeobecně je kladen velký důraz na názornost výuky.

Psychohygienické podmínky výuky dějepisu i semináře z dějepisu jsou velmi dobré, oba předměty jsou do rozvrhu zařazovány správně. Ve většině sledovaných hodin byly do struktury hodin zařazovány oddechové aktivity přiměřené věku žáků.

Všechny sledované hodiny byly pečlivě připravené a velmi dobře promyšlené. Organizace výuky v obou předmětech odpovídala věkovým zvláštěnostem žáků. Zvolené formy a metody práce vhodně přispívaly k aktivnímu zapojení žáků do vyučovacího procesu, žáci jsou vedeni k samostatné práci formou individuálně i skupinově zadávaných úkolů při výuce či při domácí přípravě. V nižších ročnících je smysluplně a efektivně využíván smysl pro hravost a soutěživost, ve vyšších ročnících pak systém referátů a schopnost žáků zobecňovat získané poznatky. Ačkoliv ve většině sledovaných hodin převládal frontální způsob výuky, většina vyučujících vytvářela velmi dobré podmínky pro aktivní učení a dostatečný prostor pro vyjádření jejich názoru.

Většina hodin byla zahajována motivačním vstupem, oznámením záměru hodiny a opakováním předchozího učiva: formou ústního či písemného zkoušení, soutěže či řízeného rozhovoru. Výkony žáků byly většinou hodnoceny verbálně, v některých ojedinělých případech byli žáci vyzýváni k sebehodnocení. Klasifikace při ústním zkoušení byla oznamována veřejně a téměř vždy zdůvodňována, v některých případech pouze se zaměřením na nedostatky ve výkonu žáka. Snaha o celkové zhodnocení výkonu žáků v závěru hodin byla sledována spíše v nižších ročnících gymnázia.

Ve většině navštívených hodin byla komunikace mezi učiteli a žáky na velmi dobré úrovni, vycházela ze vzájemného respektu a oboustranné důvěry. Atmosféra v hodinách byla pracovní a většinou přátelská, žáci respektují pravidla slušného chování i v komunikaci mezi sebou.

Kvalita vzdělávání v předmětech dějepis a seminář z dějepisu je velmi dobrá.

Zeměpis

Hodinová dotace výuky zeměpisu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Hospitační činností, kontrolou zápisů v třídních knihách i kontrolou tematických plánů nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov. Tematické plány mají vyučující zpracované jednotlivě pro všechny třídy. Porovnáním těchto plánů se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno ve dvou případech mírné zpoždění ve výuce.

Zeměpis vyučuje pět učitelů, všichni s požadovanou pedagogickou i odbornou způsobilostí.

Ve škole jsou zřízeny dvě odborné učebny pro výuku tohoto předmětu. Jedna z nich je vybavena audiovizuálními pomůckami (televize, video, zpětný projektor), v obou je nainstalována na stěnách odborná výzdoba, navíc zde jsou uloženy další potřebné názorné pomůcky (atlasy, nástěnné mapy apod.), běžně jsou využívány i učebnice a sešity. Výuka probíhá výhradně v těchto učebnách. Využití všech názorných pomůcek je účelné a efektivní.

Z hlediska dodržování psychohygienických zásad jsou hodiny zeměpisu v týdenním i denním rozvrhu zařazeny vhodně. Pracovní tempo bylo u většiny učitelů vysoké, ale odpovídalo schopnostem žáků. Odborné učebny jsou dostatečně prostorné, s dostatkem denního a umělého světla i možnostmi kvalitního zatemnění. Nábytek je většinou starší, ale funkční. Pracovní prostředí je inspirující. Zajímavá byla možnost využívání pitného režimu při hodině.

Cíle sledovaných hodin obsahově odpovídaly učebním osnovám. Většina hodin byla velmi dobře připravena. Převládaly frontální přístupy s výkladem učitelů a častým zapojováním žáků do výuky. Efektivita hodin byla vysoká, vyučující dokázali vhodně využívat pomůcky, pracovali průběžně s učebnicí, atlasem, se slepými mapami, někteří měli připraveny testovací baterie. Vhodně voleným opakováním a častým procvičováním byla zajištěna zpětná vazba.

Úvodní motivace byla ve většině hodin účinná. V dalším průběhu hodin byla posilována zajímavým a odborně zcela správným výkladem, zdůrazňováním nových skutečností a velmi častou spoluprací mezi učiteli a žáky. Zkoušení, opakování i procvičování mělo charakter vytvářené zpětné vazby, odpovědi žáků byly téměř vždy správné. Hodnocení výkonů žáků probíhalo průběžně, bylo pozitivní, klasifikace byla náročná, ale objektivní. V některých hodinách chybělo závěrečné hodnocení.

Vzájemná komunikace byla založena na přátelském přístupu vyučujících k žákům. Hodiny probíhaly v příjemné atmosféře bez jakýchkoliv rušivých momentů.

Kvalita vzdělávání v předmětu zeměpis je velmi dobrá.

Tělesná výchova

Ve všech třídách školy je tělesná výchova vyučována dvě hodiny v týdnu. Výjimku tvoří dvě třídy kvinty víceletého gymnázia, které mají rozšířenou výuku tohoto předmětu o jednu hodinu. Tato časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Hospitační činností a kontrolou zápisů v třídních knihách nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov. Členění učiva do jednotlivých ročníků zpracovali učitelé v tematických plánech včetně, časových dotací pro jednotlivé sporty a bloky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Bezprostřední příprava byla ve všech hodinách bezchybná. Vyučovací jednotky byly zajištěny dostatečným množstvím i sortimentem pomůcek, nebyly zkracovány pozdním příchodem či dřívějším odchodem, při hrách žáci používali rozlišovacích dresů apod.

Nepovinné předměty se sportovním zaměřením jsou ve škole vyučovány v rozsahu dvou hodin v týdnu. Sportovní zájmové kroužky a oddělení zdravotní tělesné výchovy zřízeny nejsou z důvodu personálních a finančních. Školní sportovní klub Asociace školních sportovních klubů

České republiky dobře spolupracuje s vedením školy. Representační družstva dívek a chlapců vyššího gymnázia se téměř stoprocentně zúčastňují Středoškolské olympiády, kde obsazují nejpřednější místa.

Tělesnou výchovu vyučuje celkem pět učitelů, všichni mají pedagogickou i odbornou způsobilost. Tři z pedagogů jsou muži, dvě jsou ženy. Věkové složení je optimální.

K výuce mají učitelé k dispozici dvě velké tělocvičny. Jedna z nich je pronajata od místní tělovýchovné jednoty. Obě tělocvičny jsou vybaveny standardním gymnastickým nářadím a sloupky na odbíjenou. Ve školní hale jsou navíc koše na basketbal a šplhadla. Dostatek přenosného gymnastického nářadí je uloženo v přilehlých nářad'ovnách. K zařízení patří čtyři šatny, dva kabinety, sklady a posilovna, kterou vybudovali učitelé. Venkovní víceúčelové hřiště má stometrovou rovinku se škvárovým povrchem, dvě antukové hřiště na tenis a vržiště s doskočišti. Sportovních pomůcek má škola odpovídající množství.

Psychohygienické podmínky sportovních zařízení jsou velmi dobré. Při hodinách dbali všichni učitelé zásad bezpečnosti. V rozvrhu jsou vyučovací jednotky zařazeny správně i když bylo nutné respektovat požadavky na tělocvičny. Pitný režim při hodinách žáci občas využívají, o přestávkách mají k dispozici pitné automaty s dostatečným množstvím vhodných nápojů. Při hospitovaných hodinách měli všichni žáci i učitelé správné sportovní oblečení.

V hodinách byl používán skupinový nebo individuální přístup k žákům. Efektivita, intenzita a dynamika vyučovacích hodin byly vysoké, ale nepřesáhly fyzické možnosti žáků. Učitelé správně používali názvosloví, volili dobře metodické postupy, využívali dostatečného množství ukázek. Hodiny měly jednotící charakter zajištěný pravidelnou činností předmětové komise.

Rozhodujícím činitelem v motivaci byly osobnosti učitelů, jejich přístup k předmětu i k žákům. Samozřejmostí bylo dostatečné množství pomůcek, vhodně zařazované soutěže a správně nastavené hodnocení. Klasifikace žáků je závislá na pravidelném růstu výkonnosti, snaze žáků a jejich možnostech, u některých učitelů i na plnění výkonnostních limitů. Téměř všichni učitelé žáky pravidelně klasifikují, vedou záznamy o jejich výkonnosti, někteří používají osobní karty.

Interakce a komunikace byly u všech učitelů bezproblémové. Ani jedenkrát nedošlo k náznaku konfliktní situace, ukázková byla snaha učitelů a žáků o fair play. Vztahy mezi žáky a učiteli byly kamarádké, stejně dobré vztahy panovaly i mezi skupinami žáků. Vyučovací jednotky měly správnou sportovní atmosféru.

Kvalita výuky v předmětu tělesná výchova je vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky jsou na velmi dobré úrovni, vycházejí z platných učebních dokumentů. Učební osnovy jsou pro jednotlivé předměty rozpracovány v ročních tematických plánech. U všech sledovaných předmětů je zachována kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Učební osnovy jsou plněny.

Prostorové, materiální i psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré. Problémem není ani personální zajištění výuky, naprostá většina vyučujících je pro výuku odborně i pedagogicky způsobilá.

Ve sledovaných hodinách měly použité formy a metody výuky, včetně uplatňované motivace žáků, velmi dobrou úroveň. Několik málo hodin s nižší efektivitou postrádalo především potřebnou dynamiku a účinnost uplatňované zpětné vazby. Naprostou většinu hospitovaných hodin charakterizovalo podnětné pracovní prostředí, atmosféra vzájemné důvěry, velmi dobrá úroveň komunikace mezi učiteli a žáky i zájem a pozornost žáků.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou písemně zpracovány a zahrnují dlouhodobé úkoly ve všech oblastech činnosti školy. Řadu z nich se již podařilo splnit - rekonstrukce toalet, nová fasáda tělocvičny, vybudování školní knihovny, výkonné připojení k internetové síti, realizace nadstandardních jazykových aktivit (využití grantů EU), průběžné zlepšování vybavenosti odborných učeben a laboratoří. Koncepční záměry vycházejí z reálných možností školy a reflektují požadavky trhu. Jsou postupně upřesňovány a doplňovány, např. v současné době je zvažována možnost otevření jazykově zaměřených tříd. Při tvorbě koncepce byly respektovány připomínky i požadavky pracovníků školy, projednána byla i s Radou rodičů. Rodičovská veřejnost projevuje o činnost školy zájem a její dlouhodobou koncepci podporuje.

Plán práce školy na školní rok 2001/2002 je pro všechny pracovníky dostupný. Vychází z analýzy závěrů kontrolní činnosti a obsahuje jasně stanovené priority, které se objevují jako základní cíle výchovně-vzdělávací činnosti, materiálně-technického zabezpečení i řídicí práce. Je členěn do tří částí - realizaci koncepčních záměrů, úkoly ve výchovně-vzdělávací oblasti a organizaci školního roku, včetně administrativních opatření a personálního zabezpečení. Výtisk pro vedení školy obsahuje ještě plán kontrolní a hospitační činnosti. Byl projednán a schválen úvodní pedagogickou radou.

Konkretizací plánu práce školy, s jasně formulovanými úkoly a stanovenou odpovědností za jejich plnění, jsou měsíční plány práce. I na jejich tvorbě se, prostřednictvím plánovité činnosti poradních a metodických orgánů vedení školy, podílejí různou měrou jednotliví pracovníci školy. Plánování činností, včetně stanovení základních cílů je ve škole pojato jako jednotlivý účelný systém. Plnění všech plánovaných úkolů je průběžně sledováno a vyhodnocováno.

Výuka probíhá podle Generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým a čtyřletým cyklem. Používané učební plány, včetně rozpracovaných rámcových učebních osnov do jednotlivých ročníků, tomuto dokumentu odpovídají. Vedení školy vyžaduje od vyučujících tematické plány učiva, ve sledovaných předmětech jsou tyto dokumenty sestaveny správně a jsou účelně využívány. Jejich plnění je popsáno v kapitole hodnocení kvality vzdělávání v jednotlivých předmětech.

Nabídka volitelných předmětů byla zpracována především na základě zájmu žáků, v úvahu však musely být brány i prostorové a personální možnosti školy. Je dostatečně veliká a žáky je plně využívána. Rovněž nabídka nepovinných předmětů a dalších aktivit je bohatá, postavená pouze na zájmu žáků - pěvecký sbor, sportovní hry, keramický kroužek, olejomalby, řada jazykových akcí, včetně výměnných zahraničních pobytů, volný přístup k Internetu, práce s talenty (soutěže a olympiády), ale i vhodně vybrané a zajímavé akce preventivní sociálně patologických jevů.

V souladu s příslušnými pokyny MŠMT ČR má škola zpracovány Traumatologický plán a Minimální preventivní program, které jsou trvale dostupné pro všechny pracovníky školy.

Úroveň plánování činnosti školy je příkladná.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a jeho statutární zástupkyně. Vedení jedná pravidelně jedenkrát týdně, při řešení neodkladných záležitostí okamžitě. Kromě osobních poznámek jednotlivých

členů vedení nejsou z těchto porad pořizovány zápisy.

Pro řešení závažných koncepčních úkolů či vyhodnocení důležitých činností školy bylo ustaveno širší vedení školy, ve kterém jsou, kromě ředitele a jeho zástupkyně, ještě další čtyři volení zástupci pedagogického sboru. Z jeho jednání jsou pořizovány zápisy.

Na úseku teoretického vyučování působí čtrnáct předmětových komisí, výchovná poradkyně a preventistka sociopatologických jevů. Předmětové komise jsou důležitým poradním orgánem ředitele při projednávání osnov, tematických plánů, využití učebnic, při přípravě tematických okruhů přijímacího řízení i maturitních zkoušek a odpovídají za organizační zabezpečení plánovaných akcí ve svém oboru. Předsedové předmětových komisí poskytují podklady pro měsíční plány, předkládají požadavky pro činnost komise, podílejí se však i na vyhodnocení významných akcí školy.

Zástupkyně ředitele, výchovná poradkyně, preventistka sociopatologických jevů, předsedové předmětových komisí a správní zaměstnanci mají písemnou formou stanovenou náplň práce. Povinnosti třídního učitele jsou stanoveny obecně pro všechny třídní, všichni učitelé se pak řídí pracovním řádem vydaným MŠMT ČR.

Vnitřní řád je výstižně formulovaný a vyčerpávajícím způsobem stanovuje žákům zásady a normy pro všechny oblasti činnosti školy. Práci v odborných učebnách, laboratořích a v tělocvičně upřesňuje a specifikuje příslušné pracovní řády.

Kromě plánovaných pedagogických rad jsou svolávány pravidelné pracovní porady pedagogických pracovníků, správních zaměstnanců, dále pak pravidelné porady vedení školy s vedoucími předmětových komisí či třídních učitelů. Ze všech těchto porad jsou pořizovány vypovídající zápisy, což usnadňuje kontrolu přijatých opatření a uložených úkolů. Z hlediska dobré vzájemné informovanosti jsou velmi důležité krátké informační porady, probíhající nejméně jedenkrát měsíčně.

Rodiče jsou informováni pravidelně dvakrát ročně na třídních schůzkách. Kromě informací o chování a studijních výsledcích svého dítěte dostávají i Informační zpravodaj pro školní rok, ve kterém jsou seznamováni s významnými plánovanými nebo již uskutečněnými akcemi či změnami ve škole. Na začátku školního roku jsou svolávány třídní schůzky rodičů žáků prim a prvních ročníků, kde jsou jim předány základní informace o průběhu studia. S rodiči žáků předposledních a posledních ročníků studia pravidelně jedná výchovná poradkyně. Výchovná opatření a oznámení o slabém prospěchu jsou rodičům zaslána písemně, akutní záležitosti jsou pak řešeny osobním jednáním. Rodiče žáků nižšího gymnázia (prima až kvarta) jsou informováni prostřednictvím žakovských knížek. Všichni rodiče se mohou informovat individuálně, nejlépe však po předchozí telefonické domluvě.

Tok vnitřních informací je realizován prostřednictvím plánu práce školy, měsíčních plánů, plánovaných pedagogických rad a již zmiňovaných pracovních porad. Zásadní sdělení z porad jsou žákům předávána prostřednictvím třídních učitelů, pro aktuální informace slouží tematicky zaměřené nástěnky na chodbách školy, pro učitele pak informační nástěnka ve sborovně. Často, zejména při nutném operativním řešení, je využíváno osobního kontaktu pracovníků školy.

K informování veřejnosti o své činnosti využívá škola regionálního tisku, kabelové televize a v poslední době vlastních stránek v internetové síti. Každoročně jsou pořádány Dny otevřených dveří a setkání s výchovnými poradci základních škol. Žáci školy své dovednosti prezentují při různých sportovních a kulturně společenských akcích ve městě. Při těchto činnostech škola velmi dobře spolupracuje s Městským úřadem a Domem dětí a mládeže v Ostrově.

Organizace vyučování žáků odpovídá závazným právním předpisům. Kontrolovaná povinná

dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech, bez závažnějších obsahových či formálních nedostatků. Používaná interní dokumentace školy je funkční.

Oblast organizování je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole je velmi dobrá pracovní atmosféra. Vedení školy poskytuje dostatek prostoru pro tvořivost a iniciativu všech pracovníků školy. Při realizaci koncepčních záměrů jsou po předchozím prodiskutování brány v potaz názory a návrhy pracovníků školy. Kvalita plnění stanovených úkolů je průběžně kontrolována a hodnocena.

Sebehodnocení činnosti školy je prováděno pololetně na hodnotících pedagogických radách, písemnou formou pak prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy.

Pro ohodnocení výsledků práce učitelů stanovil ředitel kritéria pro určení výše nenárokových složek platu. Kritéria jsou jedenkrát ročně projednávána a inovována. Všem pracovníkům školy jsou známa, jsou součástí kolektivní smlouvy. Přiznání osobních příplatků je prováděno jedenkrát ročně, při stanovení jeho výše vychází ředitel z výsledků kontrolní činnosti i z návrhů a doporučení své zástupkyně. Mimořádné odměny jsou přiznávány průběžně ve školním roce po splnění konkrétních úkolů nad rámec pracovních povinností. Každý pracovník je pak písemnou formou seznámen s konkrétními důvody, na jejichž základě byla výše jeho osobního příplatku či mimořádné odměny stanovena. Významnými motivačními činiteli, přispívajícími k velmi dobré pracovní atmosféře, jsou i běžně používané poděkování a uznání za iniciativu a kvalitní práci.

Vedení školy podporuje i další vzdělávání pedagogických pracovníků. Umožňuje jim účast na mimoškolních vzdělávacích akcích a motivuje je k dalšímu studiu. Využívána je především nabídka Pedagogického centra v Karlových Varech, ale i dalších akreditovaných vzdělávacích středisek MŠMT ČR. Zájemci jsou plánovitě, po prodiskutování nabídky, zařazeni na jednotlivé vzdělávací akce. V prvním pololetí školního roku 2001/2002 se vyučující zúčastnili 28 takovýchto akcí.

Ředitel školy dokončil dvouleté distanční studium Management a ekonomika školy, jeden vyučující dokončuje aprobační studium na PF v Ústí nad Labem, jedna vyučující studuje výchovné poradenství na PF UK v Praze a jedna doktorandské studium na Univerzitě v Olomouci. Získaná odborná a pedagogická způsobilost vyučujících sledovaných předmětů a její vliv na kvalitu výuky jsou popsány v předešlé části při hodnocení kvality vzdělávání.

Všem začínajícím a méně zkušeným vyučujícím je poskytována metodická pomoc, jejímž garantem jsou příslušné předmětové komise. Věkové složení pedagogického sboru je příznivé, učitelé jsou vedením školy účinně motivováni, většina z nich pracuje nad rámec svých pracovních povinností.

Vedení a motivování pracovníků je na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je plánovaná, systematická a vychází z organizační struktury. Převážná část hospitační a kontrolní činnosti je prováděna ředitelem a jeho zástupkyní. Částečně jsou kontrolní činnosti, směrem ke svým podřízeným, pověřeni i ekonomka školy a školník. Jiní pracovníci nemají pro kontrolu a hospitační činnost předány žádné kompetence, avšak předsedové předmětových komisí a členové širšího vedení jsou často pověřeni vyhodnocením efektivity konkrétních akcí a činností školy.

Četnost hospitačí i ostatních kontrol je u obou členů vedení dostatečně velká. Výsledky

hospitací jsou zaznamenány do hospitačních záznamových listů, včetně závěrů a přijatých opatření k odstranění případných nedostatků. Výsledky ostatní kontrolní činnosti si jednotliví členové vedení zaznamenávají především do svých sešitů kontrol a závěry pak projednávají přímo s kontrolovaným pracovníkem. Při kontrole vedení povinné dokumentace jsou zapsané výsledky zveřejňovány ve sborovně školy. Výsledky veškeré kontrolní činnosti jsou řádně analyzovány a zobecněné závěry pak projednány na pedagogických radách či provozních poradách.

Další důležité informace poskytují každoročně prováděné sociologické průzkumy a zadávané ankety. Pravidelně jsou využívány znalostní a dovednostní testy (v letošním školním roce bylo testování provedeno v rámci inspekce). Průběžně jsou sledovány a vyhodnocovány studijní výsledky, včetně výsledků maturitních zkoušek. Sledována je i úspěšnost absolventů školy v přijímacím řízení na vysoké školy.

Skutečnosti zjištěné kontrolou dodržování učebních dokumentů a vedení kontrolované povinné dokumentace nasvědčují tomu, že prováděné kontroly jsou neformální a jejich výsledky jsou správně analyzovány.

Kontrolní systém vedení školy je velmi účinný a má vynikající úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Reálné koncepční záměry vycházejí z možností školy, reflektují požadavky trhu a jsou postupně realizovány. Činnost školy je řízena plánovitě, plnění stanovených úkolů průběžně kontrolováno a vyhodnocováno.

Organizační struktura jasně vymezuje pracovní vztahy, je účelná a provozu školy plně vyhovuje. Dobrá informovanost a účinná motivace pracovníků přispívají k vytváření velmi dobré pracovní atmosféry. Další vzdělávání učitelů probíhá plánovitě a je vedením školy podporováno.

Kontrolovaná povinná dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech, bez obsahových a formálních nedostatků. Neformální kontrolní systém je účinný a poskytuje potřebnou zpětnou vazbu.

Podmínky vytvořené vedením školy pro výchovně-vzdělávací činnost jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu byla hodnocena za kalendářní rok 2001.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Gymnázium je příspěvková organizace územního samosprávného celku. K 1. dubnu 2001 byla škola delimitována z působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR do působnosti Karlovarského kraje. Poslední úpravu rozpočtu k 17. prosinci 2001 provedl odbor školství, mládeže a tělovýchovy Karlovarského kraje, který organizaci stanovil konečné závazné ukazatele pro rok 2001.

Kontrolou dodržení závazných ukazatelů neinvestičních výdajů bylo zjištěno, že žádný z nich nebyl překročen, škola použila k dofinancování vlastní příjmy a za rok 2001 vykázala kladný

hospodářský výsledek. Mzdové prostředky, které organizace uspořila, byly vráceny na depozitní účet Karlovarského kraje, finanční prostředky uspořené na zákonných odvodech byly použity na úhradu přímých nákladů.

Na základě dodatku č. 3 ke zřizovací listině a v souladu s živnostenským oprávněním, které vydal Živnostenský úřad v Karlových Varech, provozovala organizace v roce 2001 doplňkovou činnost, ve které rovněž vykázala kladný hospodářský výsledek.

Přidělené finanční prostředky na úhradu neinvestičních výdajů byly použity efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Pro rok 2001 přidělil organizaci odbor školství, mládeže a tělovýchovy Karlovarského kraje poslední úpravou rozpočtu k 17. prosinci 2001 finanční prostředky ze státního rozpočtu na platy a ostatní platby za provedenou práci (dále OPPP). Jejich kontrolou bylo zjištěno, že prostředky na platy byly vyčerpány ve výši 99,98 %, prostředky na úhradu OPPP ve výši 81,50 %. Uspořené finanční prostředky byly odvedeny na depozitní účet zřizovatele.

Ředitel školy vydal s účinností od 1. ledna 2000 Vnitřní platový předpis, jehož součástí jsou kritéria pro přiznání osobních příplatků a mimořádných odměn pro jednotlivé kategorie zaměstnanců (pedagogičtí zaměstnanci, provozní zaměstnanci, technicko-hospodářští zaměstnanci). V roce 2001 byly vyplaceny nenárokové složky mzdy ve výši 14,67 % z celkových vyplacených mezd. Vzájemný poměr mezi vyplacenými osobními příplatky a odměnami činil 75 % : 25 %, což je v souladu se stanovenou metodikou MŠMT ČR. Osobní příplatky i odměny stanovil ředitel písemně se zdůvodněním přidělené částky, zaměstnanci potvrdili podpisem, že byli s výší i zdůvodněním seznámeni.

Byla provedena kontrola osobních spisů u namátkově vybraných zaměstnanců. V platovém zařazení, v zápočtu praxe ani v dalších náležitostech osobní dokumentace nebyly zjištěny závady.

Provedená náátková kontrola uzavřených dohod o pracovní činnosti rovněž nezjistila žádné závady.

Zákonné odvody byly čerpány v návaznosti na vyplacené mzdové prostředky, jejich úspora ve výši 2,56 % byla použita na dofinancování přímých nákladů.

Vedení školy předložilo zásady čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP), rozpočet FKSP na rok 2001 a konečné vyúčtování FKSP za rok 2001. Zůstatek fondu, vykázaný ve vyúčtování, souhlasí se zůstatkem na účtu 912 – *sociální fond*. Byla provedena vzájemná kontrola jednotlivých položek výdajů dle vyúčtování s obraty na analytických účtech účtu 912, rozdíly nebyly shledány.

Mzdové prostředky vyplacené v roce 2001 byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí hodnoceny jako efektivně využité.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Pro rok 2001 stanovil odbor školství, mládeže a tělovýchovy Karlovarského kraje limit ostatních neinvestičních výdajů (dále ONIV) v členění na přímé a provozní ONIV a dále byly vyčleněny finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedení školy předložilo vyúčtování nákladů za rok 2001 v členění na příjmy a jednotlivé položkové výdaje. Jejich výše byla ověřena v hlavní knize za 12/2001, závady nebyly shledány. Bližším rozbořem bylo zjištěno, že nejvyšší položku představují úhrady za spotřebovanou energii, celkem 33,7 % z celkových nákladů.

Byla provedena kontrola evidence pokladních dokladů a kontrola pokladní hotovosti

v návaznosti na poslední zápis v pokladním deníku. Pokladní deník byl veden průběžně a stav hotovosti odpovídal poslednímu zápisu. Inventarizace pokladní hotovosti je prováděna čtyřikrát ročně v souladu se zákonem o účetnictví.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na úhradu ostatních neinvestičních výdajů byly hodnoceny jako hospodárně a efektivně využité.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Tato část nebyla hodnocena, neboť investiční prostředky nebyly organizaci pro rok 2001 přiděleny.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Přílohou výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2000/2001 je výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000. Její členění i obsahová náplň odpovídala ustanovení § 17e odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2000 je v souladu s právními předpisy.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v kontrolovaném období byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům hodnoceny jako efektivně využité.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana

Úkoly vyplývající z předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci jsou zajišťovány ředitelem školy.

Školení a instruktáže žáků i všech zaměstnanců školy týkající se předpisů o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provádí ředitelem pověřený učitel. Žáci jsou prokazatelně školeni počátkem každého školního roku; školení pro zaměstnance školy je vykonáváno rovněž každoročně. Znalosti získané z těchto školení jsou ověřovány ústně formou dotazů a odpovědí.

Stav školy z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany je každý rok kontrolován v rámci prověrky BOZP a PO. Zjištěné závady a nedostatky jsou shrnuty v plánu ozdravných opatření a dle tohoto plánu jsou odstraňovány průběžně. Dle předloženého výkazu V36-01 a knihy školních úrazů bylo zjištěno, že za školní rok 2000/01 došlo ve škole celkem k dvaceti třem úrazům žáků, z nichž devatenáct si vyžádalo následnou absenci žáka. V ostatních případech se jednalo o lehčí poranění. Dvanáct z uvedených devatenácti úrazů si dle posudků lékařů vyžádalo následné odškodnění v celkové částce 9.969,-Kč. Z knihy školních úrazů dále vyplývá, že ve školním roce 2001/02, resp. do data zahájení inspekce, došlo ve škole dosud k devíti úrazům žáků, absenci si vyžádalo osm úrazů. Jeden případ z osmi uvedených byl dle posudku lékaře odškodněn částkou 600,-Kč.

V knize pracovních úrazů eviduje škola za rok 2001 tři pracovní úrazy. Ve všech případech se jednalo o lehčí poranění, která nezpůsobila zraněným pracovní neschopnost. V letošním roce 2002, resp. do data zahájení inspekce, není ve škole evidován žádný pracovní úraz.

Ředitel školy přijal příslušná organizační, výchovná i technická opatření proti opakování se dalších školních i pracovních úrazů.

Oznamovací povinnost vyplývající z vyhlášky o evidenci a registraci pracovních úrazů je ředitelem školy řádně plněna.

Na základě předloženého protokolu bylo zjištěno, že dne 15. března 2000 vykonal ve škole kontrolu Inspektorát bezpečnosti práce. Závady jím shledané byly v určených termínech řádně odstraněny.

Rizika vyplývající z pracovních činností provozovaných ve škole jsou vyhodnocena v rámci Směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků.

Předepsaný zákaz příslušných prací a pracovišť ženám a mladistvým je ze strany ředitele školy dodržován. Zaměstnanci i žáci jsou s tímto zákazem seznamováni každoročně při pravidelném školení o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Zdravotní způsobilost zaměstnanců je ověřována vstupními prohlídkami. Povinnost zaměstnavatele zajistit zaměstnancům poskytování závodní zdravotní preventivní péči je splněna v rámci Smlouvy o zajišťování závodní preventivní péče.

Revize příslušných zařízení jsou prováděny pravidelně v termínech stanovených platnými závaznými ČSN.

Činnosti provozované ve škole jsou charakterizovány jako činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím. Dokumentace předepsaná obecně závaznými předpisy je zpracována v příslušném rozsahu. Pravidelná kontrola dodržování předpisů o PO je prováděna preventistou požární ochrany.

Fyzickou kontrolou nebyly zjištěny žádné zjevné závady či nedostatky, BOZP a PO jsou v souladu s platnými právními předpisy.

Prevence sociálně patologických jevů

V rámci komplexní inspekce byla provedena i tematická inspekce zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů na školách a školských zařízeních. Ve škole je problematice sociálně patologických jevů věnována odpovídající pozornost. Odpovědi na otázky v rozhovorech s ředitelem i školním metodikem prevence byly zodpovězeny velmi dobře. Ve škole jsou korektní pracovní vztahy, vyučující s metodikem prevence velmi dobře spolupracují. Jednotlivé akce probíhající v rámci Preventivního programu jsou promyšlené a dobře organizované, vzbuzují neformální zájem žáků. Na řadě z nich se aktivně podílejí učitelé školy.

Škola se problematikou zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zřízení, vydané dne 12. října 2001, pod čj. 25 389/01-21;
- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. b, c, d, e, h, j, k zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění;
- učební plány a učební osnovy;
- plán práce školy pro školní rok 2001/2002;
- tematické plány sledovaných předmětů;

- žákovské písemnosti ve sledovaných předmětech;
- plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2001/2002;
- hospitační záznamy a záznamy o kontrolní činnosti vedení školy;
- vnitřní řád školy;
- pracovní řády tělocvičny, odborných učeben a laboratoří;
- Traumatologický plán a Minimální preventivní program;
- Výkaz zisku a ztrát za období 12/2001;
- rozpis limitu závazných ukazatelů pro rok 2001;
- statistický výkaz P1-04 za období 1. – 4. čtvrtletí 2001;
- mzdová rekapitulace za období 1 – 12/2001;
- mzdová evidence roku 2001;
- zásady čerpání FKSP, rozpočet FKSP na rok 2001, vyúčtování FKSP za rok 2001;
- hlavní kniha za 12/2001;
- vnitřní platový předpis;
- namátkově vybrané osobní spisy zaměstnanců;
- namátkově vybrané uzavřené dohody o pracovní činnosti;
- pokladní evidence;
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 včetně příloh;
- záznamy o školeních zaměstnanců a žáků z BOZP a PO;
- zápisy z prověrek BOZP a PO;
- kniha školních a pracovních úrazů;
- Výkaz V36-01 za školní rok 2000/01 o úrazovosti mládeže;
- záznamy o úrazech;
- Protokol z kontroly IBP Plzeň čj. 212/6.32/00/15.2 z 15. 3. 2000;
- Směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků;
- záznamy o vstupních prohlídkách zaměstnanců;
- Smlouva o poskytování závodní zdravotní preventivní péče;
- revizní zprávy;
- požární dokumentace.

ZÁVĚR

Výuka probíhá ve shodě se schválenými učebními dokumenty, učební plány a učební osnovy jsou plněny. Dlouhodobá i bezprostřední příprava vyučujících je na velmi dobré úrovni. Ve všech sledovaných předmětech je kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky zajištěna.

Prostorové, materiálně-technické i psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré. Problémem není ani personální zajištění výuky. Věkové složení pedagogického sboru je příznivé a naprostá většina vyučujících je pro výuku sledovaných předmětů odborně i pedagogicky způsobilá.

Volené formy a metody výuky měly ve většině sledovaných hodin velmi dobrou úroveň a vedly ke splnění stanovených výukových cílů. Využitím vhodných motivačních prvků byli žáci účinně aktivizováni.

Hospitované hodiny se v naprosté většině vyznačovaly příjemným pracovním prostředím a velmi dobrou komunikací mezi učiteli a žáky.

Zvolené výukové programy jsou řádně realizovány, kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Reálně stanovené koncepční záměry jsou postupně plněny. Roční plánování a stanovená organizační struktura odpovídají potřebám řízení a umožňují kvalitní zajištění všech potřebných činností školy. Zavedený informační systém zajišťuje dobrou dostupnost potřebných informací. Průběžnému vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována potřebná pozornost, účinná motivace pracovníků uplatňovaná vedením školy významně přispívá k tvorbě velmi dobrého pracovního prostředí. Neformální a velmi účinný kontrolní systém vedení školy má vynikající úroveň.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Matoušek
Členové týmu	Mgr. Bohumil Adamec
	PaedDr. Dana Egerová
	Mgr. Milena Jíšová
	Mgr. Zdenka Spalová
Další zaměstnanci ČŠI	Eliška Friedrichová Libuše Fuksová	

V Karlových Varech dne 26. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. března 2002

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Milan Martinek

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. května 2002	103/02
Zřizovatel	7. května 2002	103/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány